

Ajatollah Alavi Boroujerdi – keskustelu 12. imaamin roolista

Qom, Iran 24.1.2013

Keskustelumuistion kirjasi Kari Vitikainen

Shiialaisen ajattelun mukaan hyvä johtaja ei voi kohdella ihmisiä epäoikeudenmukaisesti. Esimerkki huonosta johtajasta on Muawiye (Ummajidi kalifi, joka vei johtajuuden Alilta). Imaamit olivat synnittämiä. Tämän vuoksi imaamit olivat kykeneviä hallitsemaan oikeudenmukaisesti.

11. imaami, Imaami Hasan Askeri sai pojan, jonka vain harvat tiesivät olevan olemassa. Kun Imaami Hasan Askeri kuoli marttyyrikuoleman, Mahdi poika oli 6-vuotias. Hallitsija yritti nostaa imaamin veljen Caferin imaamiksi. Oikea imaami; Mahdi, pidettiin edelleen piilossa.

Ajatollah kysyi retorisesti miten 6-vuotias lapsi voi olla imaami. Lapsen imaamiutta hän perusteli kertomalla tarinan Jeesuksesta, joka myös puhui vauvana. (Huomio: Tämä on muslimien usein kertoma tarina, jonka he ajattelevat olevan osa myös kristillistä traditiota.)

Shiiat uskovat, että Mahdi elää edelleen ruumiillisesti keskuudessamme. Shiiauskon mukaan Jeesus ja Mahdi palaavat yhdessä aikojen lopulla ja hallitsevat tasavertaisina ja oikeudenmukaisena yhdessä. He eivät ole eriarvoisia, vaan samalla lailla jumalan palvelijoita. Tuomiopäivän uskotaan tulevan vasta tämän jakson jälkeen.

Ajatollah ei ehkä ihan jakanut tohtori prof. Reza Elahimaneshin näkemystä siitä, että mahdi on ainoa antautunut rukoilija, joka pitää maailman olemassa, vaan näkee mahdin roolin ikään kuin sähkölaitoksena, joka välittää tätä Jumalalta tulevaa ”virtaa” uskoville.

Ajatollahin mukaan kadonneen mahdin näkeminen voi olla mahdollista, mutta kukaan ei voi kuitenkaan väittää, että hän on nähnyt mahdin, koska olisi liian suuri riski käyttää väärin tällaista väittämää. Mahdin ollessa kadoksissa, shiiat ovat lähteidensä varassa etsiessään oikeaa ja väärää.

Kysyin, että jos fiqh (lakitulkinnat) ovat shiia uskossa jollain tapaa muutoksessa ja liikkeessä (jonka ajatollah vahvisti), onko mahdolliset, että nämä tänään puhumamme dogmaattiset totuudet esim. imaameista muuttuvat ajan kuluessa. Ajatollahin mukaan dogmatiikka (Kelam) on eri asemassa kuin fiqh tulkinnat. Dogmatiikka perustuu luovuttamattomiin uskonkappaleisiin.